

Επιρρηματικοί προσδιορισμοί

προσδιορίζουν ρήματα, απαρέμφατα ή μετοχές

1. **Επιρρήματα** που δηλώνουν:

- ο τόπο (στάση, κίνηση σε τόπο, κίνηση από τόπο, κίνηση διαμέσου τόπου) → ὅπου, πανταχοῦ, θύρασι, αὐτοῦ κ.ἄ.
 - ο χρόνο → ὕστερον, παραχρῆμα, οὐκέτι κ.ἄ.
 - ο ποσό → σφόδρα, μάλα, παντελῶς κ.ἄ.
 - ο τρόπο → εὐγενῶς, σαφῶς, καλῶς κ.ἄ.
- π.χ. Κατέβην χθές εἰς Πειραιᾶ.

2. **εμπρόθετοι προσδιορισμοί**

- η πρόθεση είναι άκλιτη λέξη που συνήθως μπαίνει μπροστά από κλιτές λέξεις για να δηλώσουν μαζί με αυτές επιρρηματικές σχέσεις.
 - πρόθεση μαζί με ουσιαστικό (ή άλλη ουσιαστικοποιημένη λέξη, σπάνια επίρρημα) αποτελούν έναν προσδιορισμό που ονομάζεται εμπρόθετος προσδιορισμός και ισοδυναμεί με επίρρημα.
- π.χ. ἐπὶ γῆς, σὺν θεοῖς, πρὸς τὸν λόφον κ.ἄ.
- δηλώνουν κυρίως: στάση σε τόπο, κίνηση από τόπο, κίνηση προς τόπο, χρόνο, προέλευση, ύλη, ὄργανο ή μέσο, αιτία, σκοπό, αναφορά, συνοδεία, εναντίωση, υπεράσπιση, συμφωνία.
- π.χ. Διά τοῦτο οὐκ ἤθελον.

3. **πλάγιες πτώσεις**

- οι πλάγιες πτώσεις (γενική, δοτική, αιτιατική) χρησιμοποιούνται συχνά με επιρρηματική σημασία και δηλώνουν κυρίως τόπο, χρόνο, αιτία, αναφορά, ποσό, τρόπο.

π.χ. Λιμῶ ἀπέθανον. (=πέθαναν από λιμό ή εξαιτίας του λιμού)

4. **επιρρηματικές μετοχές**

- μετοχές που δηλώνουν αιτία (αιτιολογική), χρόνο (χρονική), σκοπό (τελική), εναντίωση (εναντιωματική), υπόθεση (υποθετική), τρόπο (τροπική).

π.χ. Ἐλθὼν εἶπε

5. **επιρρηματικές δευτερεύουσες προτάσεις**

- αιτιολογικές, χρονικές, τελικές, εναντιωματικές, υποθετικές, αναφορικές επιρρηματικές, συμπερασματικές.

π.χ. Ἀθηναῖοι ἐνόμιζον λελύσθαι τὰς σπονδάς, διότι εἰς χεῖρας ἦλθον.

Να βρεθεί το είδος των εμπρόθετων προσδιορισμών

(κυκλώστε τη σωστή απάντηση)

1. Οἱ Ἕλληνες σὺν γέλῳτι ἐπὶ τὰς σκηναῖς ἦλθον

α) τρόπο, β) μέσο ή ὄργανο, γ) συμφωνία, δ) κατάσταση, ε) αναφορά

2. Πλοῦτον ἐκτήσω σὺν αἰχμῇ.

α) τρόπο, β) μέσο ή ὄργανο, γ) συμφωνία, δ) κατάσταση, ε) αναφορά

3. Ἐκ τῶν νόμων εἰρήνην πρὸς ἀλλήλους οἱ ἄνδρες ἀξιοῦσι

α) τρόπο, β) μέσο ή ὄργανο, γ) συμφωνία, δ) κατάσταση, ε) αναφορά

4. Ἐν πολλῇ δὴ ἀπορίᾳ ἦσαν οἱ Ἕλληνες.

α) τρόπο, β) μέσο ἢ ὄργανο, γ) συμφωνία, δ) κατάσταση, ε) αναφορά

5. Εἰκός σε εἰς πάντα πρῶτον εἶναι.

α) τρόπο, β) μέσο ἢ ὄργανο, γ) συμφωνία, δ) κατάσταση, ε) αναφορά

6. Πάντες οὐκ ἐν τῷ αὐτῶν τρόπῳ κινούμενοι.

α) τρόπο, β) μέσο ἢ ὄργανο, γ) συμφωνία, δ) κατάσταση, ε) αναφορά

7. Ἀπὸ ξυμμαχίας αὐτόνομοι ἦσαν.

α) τρόπο, β) μέσο ἢ ὄργανο, γ) συμφωνία, δ) κατάσταση, ε) αναφορά

8. Καὶ κατὰ τῶν ἄλλων τεχνῶν τοιαῦτα εὐρήσομεν.

α) τρόπο, β) μέσο ἢ ὄργανο, γ) συμφωνία, δ) κατάσταση, ε) αναφορά

9. Ἀθηναῖοι ἐν αἰτίᾳ εἶχον Περικλέα

α) τρόπο, β) μέσο ἢ ὄργανο, γ) συμφωνία, δ) κατάσταση, ε) αναφορά

10. Τὰ πρότερον πραχθέντα ἐν ἄλλαις πολλαῖς ἐπιστολαῖς ἴστε.

α) τρόπο, β) μέσο ἢ ὄργανο, γ) συμφωνία, δ) κατάσταση, ε) αναφορά

11. Σὺ δ' ἐν τ' ἐκείνῳ κἂν ἐμοὶ φαίνη κακός.

α) τρόπο, β) μέσο ἢ ὄργανο, γ) συμφωνία, δ) κατάσταση, ε) αναφορά

12. Κατὰ τὴν τροφήν τῶν παιδῶν τοσαῦτα ἔλεγον.

α) τρόπο, β) μέσο ἢ ὄργανο, γ) συμφωνία, δ) κατάσταση, ε) αναφορά